

modem:

Vonalak és felületek

„Tragende Linien - Tragende Flächen“

Polónyi István munkássága

2016. június 17. – július 24.

MODEM Modern és Kortárs Művészeti Központ
DEBRECEN

Vonalak és felületek

„Tragende Linien - Tragende Flächen“

Polónyi István
munkássága

MODEM / 2016. június 17. – július 24.

Polónyi István a legkiemelkedőbb építőmérnökök közé tartozik Németországban. A több mint hatvan évet átívelő alkotói pályája során számos jelentős német és nemzetközi építéssel dolgozott együtt a legkülönbébb projekteken. A közös munkák során nem pusztán statikai szolgáltatásokat végző mérnökként, de nem is szerkezetdiktátorként tekintett magára, hanem az építéshez hasonló elvek mentén gondolkodó partnerként értelmezte magát. Polónyi szerint a teherhordó szerkezetben szétbonthatatlan egységgé kell összeolvadnia az esztétikai megformálásnak és a funkciónak: „A megformálás szabadságát arra kellene használnunk, hogy ne csak a teherhordás funkciója valósuljon meg, hanem, hogy a teherhordó szerkezetek a művészetben is otthonra leljenek.” Ritka, hogy egy építőmérnök ilyen magasra helyezi a mércét.

Polónyi István alkotópályájának kezdetét merész hajtogatott lemezművek és héjszerkezetek fémjelzik, melyeket Josef Lehmbruck, illetve Fritz Schaller építészekkel közösen készített az általuk tervezett templomokhoz. Majd későbbi projektjeit olyan nagy nevekkel jegyzi, mint Rem Koolhaas, Claude Vasconi, Reichen et Robert vagy Jean Nouvel. Az 1990-es évektől kezdődően jelentek meg az egykori iparvidéken, a Ruhrgebiet-en Polónyi hídjai, amelyek hajlított piros csövekkel mára a terület szerkezeti és esztétikai védjegyeivé, landmarkjaivá váltak. Napjainkban Polónyi folyókon átívelő épülethidak, úgynevezett lakóhidak (living bridge) fejlesztésén dolgozik.

A Polónyi István kiemelkedő munkásságát bemutató tárlat lehetőség arra, hogy a nagyközönség számára is érthetővé tegyünk bizonyos szerkezeti elveket. Ezt a szándékunkat erősíti az az elkötelezettségünk is, hogy a szerkezeti módokról szóló ismeretek közzétételével hozzájáruljunk az építészeti kultúra nyilvános vitájához.

Minden egyes szerkezeti elvet egy interaktív modell szemléltet, amely megvilágítja a húzó- és nyomóerők, a teherviselés és teherhordás hatásmechanizmusait. Ez a válogatás világossá teszi, hogy miként támaszkodott az építőmérnök a különféle konstrukciós elvekre az éppen esedékes teherhordó szerkezeti megoldás kialakítása során. A projektek a teljes alkotópályá különböző szakaszaiból valók és a különböző építész-mérnök-ekkel folytatott közös munka eredményei. Ezekkel a projektekkel kívánunk reprezentatív módon átfogó képet adni Polónyi István kiemelkedő építőmérnöki munkásságáról.

A kiállítás koncepcióját Polónyi István már most rendelkezésre álló archívumára támaszkodva alakítottuk ki, amely az A:AI, azaz a Dortmundi Egyetem Észak-Rajna Westfália Építészeti és Építőmérnöki Építési Művészeti Archivumában (A:AI Archiv für Architektur und Ingenieurbaukunst NRW der TU Dortmund) található. A kiállítási tárgyak nagy része is ebből az archívumból származik.

Tartószerkezetek művészete

Bánszky József • Klaus Bollinger • Demeter Nóra • Dezső Zsigmond • Falvai Balázs – Debreceni Egyetem Műszaki Kar, Építészmérnöki Tanszék • Farkas György – Budapesti Műszaki Egyetem, Építőmérnöki Kar • Galaskó Gyula – Budapesti Műszaki Egyetem, Építőmérnöki Kar • Hegyi Dezső – Budapesti Műszaki Egyetem, Építészmérnöki Kar • Kegyes Csaba • Kiss Zoltán • Kovács D. Barna • Németh Árpád • Pálóssy Miklós • Polgár László • prof. Polónyi István • Sajtos István – Gáspár Orsolya: Megfagyott Modern című kiállítás – Budapesti Műszaki Egyetem, Építészmérnöki Kar • Szabó Lajos – Magyar János • Zalavári István • Market Építő Zrt. • KÉSZ Építő Zrt. • Pannon Freyssinet Kft. • FŐMTERV

2016. június 17. – július 17.
 MODEM Modern és Kortárs Művészeti Központ
 DEBRECEN

Tartószerkezetek művészete

MODEM

2016. június 17. – július 17.

A címválasztás joggal veti fel a kérdést: hogyan kerülhetnek egy kortárs kiállítótérbe mérnöki konstrukciók? Miként kapcsolható össze tudomány, konstruktóri látásmód és művészet? A kiállítás – rendezői szándék szerint – épp erre keresi a választ.

Polónyi István olyan mérnök, aki mindig támogatta az építészek gondolkodási szabadságát. Követői – hazai és külföldi konstruktörök – olyan szerkezetek létrehozására törekednek, amelyek megfelelnek a hatékonyság, gazdaságosság és elegancia követelményeinek, ugyanakkor tudományos, társadalmi, szimbolikus jelentéssel és művészeti értékkel is bírnak.

Calatrava megcsavart emberi testet megidéző tornya vagy Utzon sidney-i operaháza olyan képi jelentéseket hordoz, amelyek évtizedekre vagy akár évszázadokra az egyéni és kollektív emlékezetbe vésődnek. Polónyi István követői e kifejezőmód képviselői.

A Magyar Mérnöki Kamara és a Hajdú-Bihar Megyei Mérnöki Kamara 2016 elején pályázati felhívást tett közzé, a fenti szelvényben alkotókat keresve itthon és a nemzetközi szinten egyaránt. A beérkezett munkák a tudomány (a tartószerkezetek) és művészet (a kiállítás) kapcsolódásának, összekapcsolhatóságának lehetőségét tükrözik. A Tartószerkezetek művészete címmel létrejött kísérőkiállítás ezáltal csatlakozik a Polónyi munkásságát megmutató tárlathoz és igazolja tudomány és művészet összeférhetőségét, a kiállítás – a téma, az ambivalens szókapcsolat és a helyválasztás – létjogosultságát.

kapcsolódó programok

június 25-én, a múzeumok éjszakáján

19.00: tárlatvezetés: **Kovács D. Barna** építész, a kiállítás tervezője – nem csak szakmabelieknek

21.00: tárlatvezetés: **Dezső Zsigmond** a debreceni stadion szerkezettervezője, társkurátor – nem csak szakmabelieknek

július 8-án 17 órától:

gerendatörés: Freyssinet 75 évvel ezelőtti kísérletének újbóli megismétlése, 7 méteres gerendával, több mint 1000 kg vízzel – Baltazár tér

terheléses vizsgálat: emberek a hídon – a Pentele-híd lehajlása élló súly alatt, a modellen vizsgálva és a ledfalra vetítve a lehajlásokat – Baltazár tér

A kiállítás magyarországi szervezője:
 Hajdú-Bihar Megyei Mérnöki Kamara

Főtámogató:

Kiemelt támogatók:

Koncepció és modellek
 (Vonalak és felületek kiállítás):

Támogatók: FŐMTERV

Déri Múzeum – MODEM Modern és Kortárs
 Művészeti Központ Debrecen, Baltazár Dezső tér 1.

www.modemart.hu